

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ
КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Циклова комісія викладачів музики і хореографії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б.Жильцов
«10» 09 2014 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АНАЛІЗ МУЗИЧНИХ ФОРМ

галузі знань 0202 Мистецтво
спеціальності 5.02020401 Музичне мистецтво

Київ
2014 рік

Робоча програма «Аналіз музичних форм» для студентів галузі знань 0202 Мистецтво,
спеціальності 5.02020401 Музичне мистецтво

«___» _____ 2014 року – 22 с.

Розробник: Клімова Наталія Іванівна,
викладач циклової комісії музики і хореографії
Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка,
кандидат мистецтвознавства

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії музики і хореографії

Протокол від «28» серпня 2014 р. № 1

Голова циклової комісії Романова Т.В.

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом, структура типова

Заступник директора
з навчальної роботи (С.І. Дем'яненко)
Заступник директора
з навчально-методичної роботи (З.Л. Гейхман)

Схвалено Методичною радою Університетського коледжу
Київського університету імені Бориса Грінченка
Протокол від «28» вересня 2014 року № 1

“___” _____ 2014 року

Голова (М.В. Братко)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 1.5	Шифр та назва галузі знань 0202 Мистецтво Нормативна	Нормативна	
	Шифр та назва спеціальності 5.02020401 Музичне мистецтво		
Змістових модулів – 2		Рік підготовки	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – 1		3-й	
Загальна кількість годин – 54		Семестр	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «молодший спеціаліст»	Лекції	
		12 год.	
		Практичні	
		10 год.	
		Модульний контроль	
		2 год.	
		Індивідуальні заняття	
		6 год.	
Самостійна робота			
24 год.			
Вид контролю: залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Аналіз музичних форм» є: формування у студентів цілісного наукового поняття про музичне мистецтво в цілому, устрій музичних форм, елементи музичної мови та засоби вираження художнього змісту музичного твору; виховання у студентів сприйняття музичної форми як процесу, розуміння логіки музичної форми, єдності та безпосереднього зв'язку форми і змісту.

Завдання:

- Свідоме оволодіння методикою теоретичного і слухового аналізу музичних творів на засадах раціонально-логічного та художньо-емоційного сприйняття;
- вивчення основних принципів формоутворення з позицій структурно-композиційних та художньо-процесуальних факторів;
- формування здатності до самостійного аналізу змісту твору, його музичної мови та засобів виразності як провідних формоутворюючих компонентів;
- розвиток уміння досліджувати музичні твори з метою об'єктивної оцінки їх художньої значимості, культурно-історичної та мистецької цінності;
- збагачення особистого музичного досвіду;
- вироблення вміння використовувати знання з аналізу музичних творів у практичній діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати :**

- основні закономірності формотворення в музиці;
- типові структури музичних форм;
- типи викладу, що властиві розділам музичної форми;
- основні принципи музичного розвитку;
- область використання різних музичних форм;
- зв'язки музичних форм з музичними жанрами;

- стилістичні особливості музичних форм в творчості різних композиторів.

вміти :

- визначити загальну структуру твору;
- надати характеристику окремим розділам форми;
- вказати жанрові і стилістичні особливості певної музичної форми;
- аналізувати засоби музичної виразності та їхню роль у утворенні форми та змісту музичного твору;
- зробити комплексний аналіз музичного твору.

У студентів мають бути сформовані такі **компетентності:**

Загальні:

- Здатність до аналізу та синтезу;
- базові загальні знання;
- засвоєння основ базових знань з професії;
- навички управління інформацією;
- здатність застосовувати знання на практиці;
- здатність до навчання;
- здатність досягнення цілі.

Фахові:

- усвідомлення соціальної значущості професії, вмотивоване здійснення професійної діяльності;
- володіння предметною та сучасною базою знань;
- здатність реалізовувати навчальні програми базових курсів у різних освітніх установах;
- знання і застосування сучасних технологій для забезпечення якості навчально-виховного процесу освітнього закладу;
- володіння методами навчання і виховання засобами музичного мистецтва;
- володіння теоретичними основами музичного мистецтва, професійною термінологією;

- володіння методами, прийомами і практичними навичками роботи в області музичного мистецтва;
- здатність до творчості.

Предметні:

- здатність опанувати закономірності формотворення в музичному мистецтві;
- усвідомлення типових структур, типів викладу, що характерні розділам музичних форм;
- володіння методами і прийомами аналізу принципів розвитку музичної форми;
- здатність аналізувати область застосування різних музичних форм та їх зв'язки з музичними жанрами;
- усвідомлення стилістичних особливостей музичних форм в творчості різних композиторів;
- знання та вміння аналізувати загальну структуру твору, характеризувати його розділи;
- вміння вказати жанрові та стилістичні особливості твору;
- володіння методами аналізу засобів музичної виразності;
- усвідомлення ролі засобів виразності у формуванні будови та змісту музичного твору;
- здатність зробити комплексний аналіз твору.

Предмет: процес цілеспрямованої музичної підготовки студентів до майбутньої професії.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Прості та складні форми

Тема 1. Зміст і форми у музиці. Жанр. Засоби музичної виразності.

Тема 2. Прості форми. Період.

Тема 3. Проста двочастинна форма. Проста тричастинна форма. Трьох-п'яти частинна форма.

Тема 4. Складні форми. Складна двочастинна форма. Складна три частинна форма.

Тема 5. Варіації. Рондо.

Тема 6. Сонатна форма.

Змістовий модуль 2. Циклічні форми. Музично-театральні жанри

Тема 1. Сюїта

Тема 2. Сонатно-симфонічний цикл

Тема 3. Вокальні цикли

Тема 4. Опера та балет

Тема 5. Музика у кіно та драматичному театрі

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						
	усього	у тому числі					
		лекції	практ.	Сем	пк	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1. Прості та складні форми							
Тема 1. Зміст і форми у музиці. Жанр. Засоби музичної виразності.	3	2					1
Тема 2. Прості форми. Період.	4	2					2
Тема 3. Проста двочастинна форма. Проста три частинна форма. Трьох-п'яти частинна форма.	4	2					2
Тема 4. Складні форми. Складна двочастинна форма. Складна три частинна форма.	5	2					3
Тема 5. Варіації. Рондо.	6	2				1	3
Тема 6 Сонатна форма..	7	2			2		3
Усього за змістовим модулем	29	12			2	1	14
Змістовий модуль 2. Циклічні форми. Музично-театральні жанри.							
Тема 1. Сюїта	5			2		1	2
Тема 2. Сонатно-симфонічний цикл.	5			2		1	2
Тема 3. Вокальні цикли.	5			2		1	2
Тема 4. Опера та балет.	5			2		1	2
Тема 5. Музика у кіно та драматичному театрі.	5			2		1	2
Усього за змістовим модулем	25			10		5	10
Разом годин за навчальним планом	54	12		10	2	6	24

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сюїта.	2
2	Сонатно-симфонічний цикл.	2
3	Вокальні цикли.	2
4	Опера та балет.	2
5	Музика у кіно та драматичному театрі	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Зміст і форми у музиці. Жанр. Засоби музичнох виразності.	1
2	Прості форми. Період.	2
3	Проста двочастинна форма. Проста три частинна форма. Трьох-п'ятичастинна форма.	2
4	Складні форми. Складна двочастинна форма. Складна три частинна форма.	3
5	Варіації. Рондо.	3
6	Сонатна форма.	3
7	Сюїта	2
8	Сонатно-симфонічний цикл	2
9	Вокальні цикли.	2
10	Опера та балет.	2
11	Музика у кіно та драматичному театрі.	2
	Разом	24

Навчально-методична карта дисципліни «Аналіз музичних форм»

Разом: 54 год, лекції – 12 год, семінарські заняття – 10 год, індивідуальна робота – 6 год., модульний контроль – 2 год., самостійна робота – 24 год.

Модулі	Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2				
Назва модуля	Прості та складні форми						Циклічні форми. Музично-театральні жанри				
Лекції	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5
Теми лекцій	Зміст і форми у музиці. Жанр. Засоби музичної виразності	Прості форми. Період.	Проста 2, проста 3-частинна форма 3-5 частинна форма	Складні форми. Складна 2-, 3-частинна форми	Варіації. Рондо.	Сонатна форма					
Теми семінарських занять							Сюїта	Сонатно-симфонічний цикл	Вокальні цикли	Опера та балет	Музика у кіно та драматичному театрі
Самостійна робота	Табл. 7										
ІНДЗ	протягом курсу одне ІНДЗ										
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота										
Підсумковий контроль	Залік										

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальна навчально-дослідна робота є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу «Аналіз музичних форм» – це вид науково-дослідної роботи студента, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних і семінарських занять.

Орієнтовна структура ІНДЗ – науково-педагогічного дослідження у вигляді реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел. Критерії оцінювання та шкалу оцінювання подано відповідно у табл. 7.1 і 7.2.

Таблиця 7.1

Критерії оцінювання ІНДЗ
(науково-педагогічного дослідження у вигляді реферату)

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	5
2	Складання плану реферату	5
3	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання	10
4	Дотримання правил реферуванням наукових публікацій	2
5	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	5
6	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки, (якщо вони є), список використаних джерел)	3
	Разом	30 балів

Шкала оцінювання ІНДЗ

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка за традиційною системою
Високий	24 - 30	Відмінно
Достатній	23 - 15	Добре
Середній	7 - 14	Задовільно
Низький	0 - 6	Незадовільно

Орієнтовна тематика ІНДЗ

1. Еволюція періоду
2. Проста дво- та три частинна форма як форма другої частини сонатної форми.
3. Еволюція складної три частинної форми.
4. Варіації на сопрано остінато в симфонічній та вокальній музиці ХІХ століття.
5. Сонатна форма в творчості українських композиторів ХХ – ХХІ століття.
6. Значення жанру сюїти в сучасній інструментальній музиці.
7. Еволюція сонатно-симфонічного циклу в творчості сучасних композиторів.
8. Оперний та балетний жанр у музиці сучасних українських композиторів.
9. Музика української мультиплікації.

8. Методи контролю

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.

Методи письмового контролю: письмове тестування, модульна контрольна робота, реферат.

Методи самоконтролю: самооцінка, самоаналіз.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Вид роботи	максимальна кількість балів за один вид роботи	обов'язкова кількість виконаних завдань за курс	максимальна кількість балів за всі види роботи
1. Відвідування лекцій	1	6	6
2. Робота на лекційних заняттях	10	6	60
3. Відвідування семінарів	1	5	5
4. Робота на семінарських заняттях	10	5	50
5. Самостійна робота	5	11	55
6. Модульний контроль	25	1	25
7. Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ)	30	1	30
Всього			231
Залік Коефіцієнт	2,31		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D		
60-68	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
- ✓ засоби підсумкового контролю (комп'ютерна програма тестування).

11. Рекомендована література

Базова:

1. Бонфельд М.Ш. «Анализ музыкальных произведений. Структуры тональной музыки. (Учебное пособие для студентов вузов.) - М., 2003
2. Гордійчук Я.М. «Становлення українського музичного театру і критики». - К., Музична Україна., 1990 р.
3. Григорьев Г.В. Музыкальные формы XX века. Курс «Анализ музыкальных произведений» (учебное пособие для студентов вузов. - М., 2004 г.
4. Зак В.И. «О закономерностях песенной мелодики». - М., 1990 г.
5. Назайкинский Е.В. «Стиль и жанр в музыке» (учебное пособие для студентов вузов). - М., 2003 г.
6. Способин И.В «Анализ музыкальных форм» 6-е издание. - М., 1979 г.
7. Тюлин Ю.Н. «Музыкальная форма» 2-е издание. - М., 1974 г.
8. Холопова В.Н. «Формы музыкальных произведений» (учебное пособие для студентов вузов искусств и культуры) - М., 2001 г.
9. Шип С.В. «Музична форма від звуку до стилю», Навчальний посібник. - К., «Заповіт», 1998 р.

Допоміжна:

1. Бернштейн Л. Концерты для молодежи: пер. с англ, (предисл. Е.Ф. Бронфин). -Л., 1990.
2. Горюхіна Н.А. «Еволюція періоду». - К., 1975.
3. Горюхіна Н.А. «Эволюция сонатной формы». - К., 1973.
4. Косачева Р.Г. «О музыке зарубежного балета». - М., 1984.
5. Мазель Л.А. Строение музыкальных произведений (учебное пособие), 2-е изд. доп. и перераб. - М., 1979.
6. Назайкинский Е.В. «Логика музыкальной композиции» - М., 1982
7. Цуккерман В.А. «Анализ музыкальных произведений. Общие принципы развития в музыке. Простые формы». - М., 1980.
8. Цуккерман В.А. «Анализ музыкальных произведений. Рондо в его историческом развитии» ч.1. - М., 1988.
9. Цуккерман В.А. «Анализ музыкальных произведений. Сложные формы». - М., 1984.
10. Черкащина М.Р. «Опера XX століття. Нариси». - К., 1981.
11. Штейнпресс Б.С. «Оперные премьеры XX в.» (словарь). - М., 1986.

13. Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського
<http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського
www.dnpb.gov.ua/
3. Бібліотека українських підручників
<http://pidruchniki.ws/>